

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.325/2024/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2024. szeptember 10.
Az ügy tárgya: garázdaság büntette és más bűncselekmény
Terhelt(ek): IV. rendű
Első fok: Salgótarjáni Járásbíróság, 6.Bpk.93/2023/3., büntetővégzés,
tárgyalás mellőzésével, 2023. március 14.,
jogerős: 2023. július 7.

Az indítvány előterjesztője: a Nógrád Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a fiatalkorú IV. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a garázdaság büntette és más bűncselekmény miatt az I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.93/2023/3. számú büntetővégzését fiatalkorú IV. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja.

A Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.102/2022/3. számú büntetővégzésének a fiatalkorú IV. rendű terhelt próbára bocsátását megszüntető rendelkezését mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot a fiatalkorú IV. rendű terhelt vonatkozásában hatályában fenntartja azzal, hogy a próbára bocsátás megszüntetése miatt a Salgótarjáni Járásbíróságon 6.Bpk.128/2023. számon indult ügyet jelen üggyel elkülöníti.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Salgótarjáni Járásbíróóság a 2023. március 14. napján meghozott és 2023. július 7. napján jogerős 6.Bpk.93/2023/3. számú büntetővégzésével a Salgótarjáni Járásbíróóság 6.Bpk.102/2022/3. számú büntetővégzésével fiatalkorú IV. rendű terhelttel szemben társtettesként elkövetett garázdaság büntette miatt [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] alkalmazott 1 év próbára bocsátást megszüntette.

[2] Ekként a fiatalkorú IV. rendű terhelttel szemben immár 2 rendbeli társtettesként elkövetett garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont], továbbá társtettesként elkövetett rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 312 óra közérdekű munka büntetést szabott ki azzal, hogy a büntetést fizikai munkakörben kell teljesíteni. Rendelkezett továbbá a bűnügyi költségről.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a fiatalkorú IV. rendű terhelt javára – a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára alapítottnak – a megtámadott határozat megváltoztatása érdekében.

[4] Kifejtette, hogy a Salgótarjáni Járásbíróóság 6.Bpk.102/2022/3. számú, 2022. március 18. napján jogerős büntetővégzésében a fiatalkorú IV. rendű terhelttel szemben alkalmazott 1 év próbára bocsátás próbaideje 2023. március 17. napján telt le.

[5] Ehhez képest a jelen ügyben eljáró Salgótarjáni Járásbíróóság a büntetővégzés meghozatalakor, 2023. március 14. napján törvényesen rendelkezett a próbára bocsátás megszüntetéséről, azonban a büntetővégzés jogerőre emelkedésének időpontjában (2023. július 7.) a fiatalkorú IV. rendű terhelt büntethetősége a próbára bocsátással érintett garázdaság büntette vonatkozásában a Btk. 66. § (2) bekezdésére figyelemmel már megszűnt.

[6] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Salgótarjáni Járásbíróóság 6.Bpk.93/2023/3. számú büntetővégzését változtassa meg annyiban, hogy a próbára bocsátást megszüntető rendelkezést mellőzze, a próbára bocsátás megszüntetése miatt indult ügyet jelen üggyel különítse el, egyebekben hatályában tartsa fenn.

[7] A Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.222/2024/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt helyes indokainál fogva azzal tartotta fenn, hogy a kiszabott büntetés enyhítése a bűnösségi kör szűkülése ellenére sem indokolt, így szintén indítványozta, hogy a Kúria a megváltoztatás mellett a határozatot a fiatalkorú IV. rendű terhelt tekintetében egyebekben hatályában tartsa fenn.

III.

[8] Az ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[9] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[10] A terhelt javára szóló felülvizsgálati indítvány benyújtása nincs határidőhöz kötve [Be. 652. § (4) bekezdés].

[11] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét. E körbe esik, ha a terhelt elítélésére büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok ellenére került sor.

[12] A Btk. 66. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátottat a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik, ugyanakkor a Btk. 66. § (2) bekezdése kimondja, hogy a próbaidő elteltével – ha a próbára bocsátás megszüntetésének törvényi oka nem merült fel – az elkövető büntethetősége megszűnik.

[13] A próbára bocsátás törvénytörő megszüntetése esetén a bűnösség megállapítására a – korábban meghozott – próbára bocsátást kimondó határozatban került sor; ugyanakkor a joghátrány alkalmazása nem választható el a bűnösség megállapításától, mivel annak feltétele a bűnösség kimondása, így ebben az esetben a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján van helye felülvizsgálatnak {EBH 2017.B.19. II.; Kúria Bfv.I.1040/2019/5. szám [10] bekezdés}.

[14] Ezzel értelemszerűen egyező megítélés alá esik, ha a terhelt büntetőjogi felelőségének megállapítására korábban – a bűnösség formális kimondása nélkül – büntetővégzésben került sor.

[15] A rendelkezésre álló iratok szerint a Salgótarjáni Járásbíróság a 2022. március 18. napján jogerős 6.Bpk.102/2022/3. számú büntetővégzésével a fiatakorú IV. rendű terheltet garázdaság büntette miatt [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt 1 évre próbára bocsátotta.

[16] Ezt követően a fiatakorú IV. rendű terhelttel szemben a Salgótarjáni Járási Ügyészség a B.356/2022/32.Fk. számú vádiratával 2023. február 22. napján emelt vádat a Salgótarjáni Járásbíróságon garázdaság büntette [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt. Ez alapján a Salgótarjáni Járásbíróságon 6.Bpk.93/2023. számon indult a jelen ügyben büntetőeljárás.

[17] A Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.102/2022. szám alatti ügyét a próbára bocsátás megszüntetése iránt a Salgótarjáni Járásbíróságon 6.Bpk.128/2023. számon új számra iktatták, amelynek iratait a Salgótarjáni Járásbíróság a jelen ügy irataihoz szerelte, ugyanakkor az egyesítést elmulasztotta, azonban további eljárásában azt ténylegesen egyesített ügyként kezelte.

[18] Ezt követően pedig a Salgótarjáni Járásbíróság a 2023. március 14. napján meghozott 6.Bpk.93/2023/3. számú büntetővégzésével a próbára bocsátást megszüntette – ekkor a hatályon kívül helyezést elmulasztva – és a fiatakorú IV. rendű terheltet – a próbára bocsátással érintett bűncselekmény miatt is – halmazati büntetésre ítélte.

[19] Mivel a büntetővégzés meghozatalának időpontjában a próbaidő még tartott, a járásbíróságnak értelemszerűen törvényes lehetősége (és egyben törvényi kötelezettsége) volt a próbára bocsátás megszüntetése.

[20] A büntetővégzéssel szemben az arra jogosultak nem kérték tárgyalás tartását, így az 2023. július 7. napján jogerős lett. Ekkorra azonban a korábbi büntetővégzésben alkalmazott próbára bocsátás próbaideje – 2023. március 17. napján – már eltelt.

[21] A fiatalkorú IV. rendű terhelt a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozattal elbírált cselekményét 2021. április 10. napján – tehát a próbaidő előtt – valósította meg, ugyanakkor az e bűncselekmény miatti büntetőjogi felelősségre vonásról szóló jogerős ügydöntő határozat meghozatalára nem a próbaidő alatt, hanem annak leteltét követően, 2023. július 7. napján került sor.

[22] A fiatalkorú IV. rendű terhelttel szemben a próbára bocsátás megszüntetésére, és az annak kapcsán elbírált bűncselekmény miatt büntetés kiszabására a próbaidő leteltének időpontjáig, azaz 2023. március 17. napjáig lett volna törvényes lehetőség. Miután a határozat jogerőre emelkedésének időpontjában a próbaidő már eltelt, erre az időpontra – a Btk. 66. § (2) bekezdésére figyelemmel – a fiatalkorú IV. rendű terhelt büntethetősége is megszűnt a próbára bocsátás alapját képező bűncselekmény tekintetében.

[23] A próbára bocsátás megszüntetésének, és annak jogkövetkezményeként a halmazati büntetés kiszabásának anyagi jogi alapját a Btk. 66. § (1) bekezdés fogalmazza meg, annak eljárásjogi feltétele pedig az, hogy az ügyeket előzetesen egyesítsék, és a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezzék [Be. 486. § (1) bekezdés, 564. § (3) bekezdés].

[24] Amennyiben az újabb ügyben a próbára bocsátást a próbaidő elteltét követően, a büntethetőséget megszüntető ok figyelmen kívül hagyásával szüntették meg, a próbára bocsátás megszüntetésével összefüggő törvénysértés anyagi jogi, így a Be. 649. § (1) bekezdése a) pont aa) alpontjában írt felülvizsgálati ok valósul meg. Az ilyen jogszabálysértés kizárólag felülvizsgálattal küszöbölhető ki.

[25] A bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása a büntethetőség együttes következménye, azok kizárólag próbára bocsátás esetén válnak el egymástól. Amennyiben a büntethetőséget megszüntető ok – mint jelen esetben – a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása között merül fel, a büntethetőség megszűnése a büntetés kiszabását a próbára bocsátással érintett bűncselekmény miatt akkor is megakadályozza, ha a bűnösség (büntetőjogi felelősség) megállapítására a korábbi – próbára bocsátást alkalmazó – határozatban már sor került {Kúria Bfv.II.1.438/2022/6. szám [37] bekezdés}.

[26] A Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja elsődlegesen a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat megváltoztatását, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát írja elő, amennyiben ez az iratok tartalma alapján lehetséges.

[27] A Kúria erre figyelemmel a próbára bocsátás megszüntetése miatt a Salgótarjáni Járásbíróságon indult 6.Bpk. 128/2023. számú ügyet – a Be. 653. § (1) bekezdés, a Be. 617. § és a Be. 589. § rendelkezéseire figyelemmel, a Be. 486. § (2) bekezdése alapján – az alapügytől elkülönítette, és a megtámadott határozat próbára bocsátást megszüntető rendelkezésének mellőzésével a törvénysértést kiküszöbölte.

[28] Ugyanakkor a bűnösségi kör szűkülése ellenére sem látott törvényes lehetőséget az alkalmazott joghátrány megváltoztatására.

[29] Az eljáró bíróságok a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket feltárták és értékelték. A fiatalkorú IV. rendű terhelttel szemben kiszabott közérdekű munka büntetés arányban áll az elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, a terhelt személyében rejlő társadalomra veszélyességgel és megfelelően szolgálja a büntetési célokat.

[30] Ekként a Kúria a Nógrád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek

vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen eljárva, az érintett rendelkezések tekintetében a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta, míg egyebekben a jogerős határozatot a IV. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[31] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[32] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2024. szeptember 10.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósaí űgyintéző